

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2019. évi október hó 1. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

végzést:

A másodfokú bíróság az emberölés büntette és más bűncselekmény miatt **vádolt** ellen indított büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék 11.B.235/2018/39/III. számú ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztésbe a 2019. évi január hó 23. napjától a 2019. évi október hó 1. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt továbbmenően beszámítja.

Kötelezi a vádlottat 18.120 (tizennyolcezer-egyszázhusz) forint másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Indokolás

A Kaposvári Törvényszék a 2019. január 23-án kelt 11.B.235/2018/39/III. számú ítéletével vádlottat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 160.§ (1) bekezdésében meghatározott emberölés büntette, valamint a Btk. 212/A.§ (2) bekezdés b) pontjának I. fordulataiban meghatározott kapcsolati erőszak büntette miatt - mint többszörös visszaesőt - 15 év szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani és megállapította, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. Ezen túlmenően rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről, továbbá a felmerült bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és a védő jelentett be fellebbezést a tényállás I. pontjában írt cselekmény tekintetében eltérő, a Btk. 164.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés II. fordulata szerinti minősítés megállapítása céljából, míg a tényállás II. pontjában írt cselekményt érintően felmentés végett, illetve - ezzel összefüggésben - enyhítés érdekében.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelenlévő képviselője útján az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását indítványozta.

Fellebbezésének írásbeli indokolásában, valamint a perbeszédében a védő a jogorvoslati kérelmét változatlan tartalommal fenntartotta.

A másodfokú bíróság a fellebbezésekkel sérelmezett ítéletet a 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 590.§ (1) és (2) bekezdései alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Ennek keretében vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az

ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, az intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét. A Be. 590.§ (7) bekezdésében írtak szerint hivatalból döntött az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben is.

E felülvizsgálat során a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - közelebbről annak a Be. 561.§ (3) bekezdés b) pontja szerinti részét - a Be. 592.§ (2) bekezdés a) és c) pontjaiban írt okokból részben megalapozatlannak találta, mert az a vádlott korábbi büntetéseire vonatkozó adatok körében hiányosnak mutatkozott, illetve ellentétesnek bizonyult a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával.

Ezért a másodfokú bíróság - figyelemmel a Be. 593.§ (1) bekezdés a) pontjára - az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján az alábbiak szerint helyesbítette, illetve egészítette ki:

- A Nagyatádi Városi Bíróság 2004. április 21-én jogerőre emelkedett határozatának száma helyesen: 5.B.244/2003/18.
- A vádlottat a Nagyatádi Járásbíróság 13.B.288/2011/.... számú ítéletével kiszabott 1 év 6 hónap szabadságvesztés-büntetésből 2014. december 15-én bocsátották feltételes szabadságra. A feltételes szabadság tartama eredménnyel 2015. december 14. napján járt le, e büntetést 2015. április 29. napjával kell kitöltöttnek tekinteni (*nyomozati iratok 604. oldal*).

Az ekként helyesbített, illetve kiegészített tényállás mentes a Be. 592.§ (1) és (2) bekezdéseiben felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az - a vádlott védekezésével szembenálló részében is - a bizonyítékok indokolt mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi előírásoknak megfelelően folytatta le, olyan körülményekkel, hogy az ügy ténybeli és jogi részleteiben megnyugtatóan állást lehetett foglalni. A tényállás I. pontját érintően a vádlott ténybeli beismerő tett, melyben előadta, hogy egy - több napig tartó, folyamatos italozást követő - veszekedés közben mellkason szúrta a sértettet. A máj bal lebenyén áthatoló, mintegy 11-13 centiméter mély sebzés idegenkezűsége utalt, hasonlóan a gégeporc és a nyelvcsont külsérelmi nyom nélküli töréseihez, mely utóbbiak közepes erőbehatás kifejtése során, **sértett1** nyakának erőszakos megragadásakor keletkeztek. E sérülések elszenvedésének az időpontjában az ..., ... utca szám alatti családi házban kívülálló személy nem tartózkodott, így **sértett1** életének kioltása kizárólag a vádlott tettelegességére, egy 15,5 centiméter pengehosszúságú késsel leadott szúrásra volt visszavezethető.

Hasonló megállapítások tehetők a tényállás II. pontjában írt cselekménysorozattal összefüggésben is. **sértett2** 2017. szeptember 20-án az állkapocscsont törését, a jobb szem alatti terület bevérzését, a felső ajak bal oldalának hámfosztással járó, valamint az állkapocs mindkét oldalán jelentkező duzzadásos sérülését, míg 2017. október 17-én a bal szemöldök, az áll és a jobb arcfél felszínes hámsérülését és az ágyéki III. csigolya harántnyúlványának elmozdulás nélküli törését szenvedte el, olyan anatómiai régiókban, melyek együttesen kizárták a pusztá egyensúlyvesztéstől, a vétlen eleséstől való keletkezés lehetőségét. Döntő jelentősége volt annak is, hogy a szóban forgó időszakban a vádlott és a sértett egyedül lakott, a lakókörnyezetükben élők más személyt az ..., ... utca .. szám alatti ingatlanban nem láttak.

Ilyen körülmények között a releváns múltbeli események feltárása valóságghűen történt meg. Az elsőfokú bíróság - más vonatkozásban helyesbített, illetve kiegészített - tényállása tehát a Be. 593.§ (3) bekezdésében írtak szerint irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

E tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.

Az I. pontban írt cselekmény alapját a vádlott és a sértett között kialakult kölcsönös szóváltás és vitatkozás képezte. Ez alakult át dulakodássá, melynek alkalmával a szembenálló felek megragadták egymás ruházatát és összekapaszkodtak. Mindketten támadó szándékkal léptek fel, így tehát a vádlott jogos védelmi helyzetre - a Btk. 22.§ (1) bekezdésében megfogalmazott büntethetőséget kizáró okra - nem hivatkozhatott.

A cselekmények minősítése is megfelel az anyagi büntető jogszabályoknak.

Az ítélkezési gyakorlat több évtizede következetes abban, hogy az önhibából ittas állapotba kerülő és bűncselekmény törvényi tényállását megvalósító személyt olyannak kell tekinteni, mint akinek a beszámítási képessége teljes. Ennek megfelelően a minősítés körében döntően a tárgyi oldalt kell vizsgálni, tulajdonképpen azt, hogy a cselekmény külső megjelenési alakja és az azzal kapcsolatba hozható objektív körülmények milyen büntetőjogi értékelést tesznek lehetővé.

A tényállás I. pontjában írt cselekmény megvalósítása során a vádlott előbb fojtogatta, majd a bal oldali mellkasfélén, a X. bordaporc tájékán megszurta a sértettet. Mindezek intenzitását és erősségét jól jellemezte, hogy a nyak tartós megragadása folytán a nyelvcsonti szarv, valamint a bal felső pajzsporci szarv eltörött és bevérzett, míg a hozzátvetőlegesen 11-13 centiméter mély szúrás áthatolt a máj bal lebenyén. Köztudomású tény, hogy a nyaki verőerek elszorítása, a légutak erőszakos elzárása halálos eredménnyel járhat, éppen úgy, mint a mell- és hasüregben található életfontosságú szervek megsebzése. Mindezek a vádlott előtt is ismertek voltak, így nyilvánvalóan tisztában kellett lennie a magatartásának várható és szükségszerű következményeivel.

A fojtogatás és a mellkas irányába leadott szúrás önmagában is alkalmas volt a sértett halálának az előidőzésére. E két elkövetési mód együttes, kombinatív alkalmazása ugyanakkor a vádlott kitartó szándékára utalt, végső soron arra, hogy kívánta a sértett halálát. Ez okból az élet elleni bűncselekményét egyenes szándékkal (*dolus directus*) követte el.

E cselekmény halált okozó testi sértés büntetteként történő értékelése tehát szóba sem jöhetett.

Következésképpen az erre irányuló fellebbezések megalapozatlannak bizonyultak.

Helyesen történt meg az alkalmazható büntetési tételkeret meghatározása. Ugyanakkor a büntetőjogi jogkövetkezményeket befolyásoló tényezőket az elsőfokú bíróság némileg pontatlanul tárta fel.

A vádlott mindkét bűncselekményt a Btk. 459.§ (1) bekezdés 31. b) pontja szerinti többszörös visszaesőként követte el. Ezért vele szemben - figyelemmel a Btk. 81.§ (4) bekezdésében írtakra - a halmazati büntetés ún. aszperációs szabályait már a többszörös visszaesőkre alkalmazandó (Btk. 89.§ (1) bekezdés) felemelt büntetési tételkeret alapján kellett elvégezni. Ezért önmagában a

többszörös visszaesői minőség nem lehetett súlyosító körülmény, mert így az a kétszeres értékelés büntetőjogi tilalmába ütközött volna. Ezzel szemben az értékelendő a vádlott terhére, hogy a többszörös visszaesői minőség megállapításához szükséges mértéken túl is volt büntetve. Ezen túlmenően mellőzte a másodfokú bíróság a hasonló jellegű bűncselekmények nagy gyakoriságára való utalást, miután az ismertté vált statisztikai adatok azok tartósan magas számát nem támasztják alá.

Az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés - e pontosítások mellett is - alkalmas a Btk. 79.§-ában megfogalmazott célok elérésére, annak megváltoztatására, a szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás rövidebb tartamban történő meghatározására nincs törvényes indok és lehetőség. Ekként a jogorvoslati kérelmek az enyhítést célzó részükben sem vezettek eredményre.

Az egyéb - a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből történő kizárásra, a beszámításra, az elkobzásra, a bűnjelek lefoglalásának megszüntetésére és megsemmisítésére, valamint a bűnügyi költség viselésére vonatkozó - rendelkezések is törvényesek voltak.

Ezért a másodfokú a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az előzetes fogvatartásban töltött időt a Btk. 92.§ (1) bekezdésében írtak szerint a kiszabott szabadságvesztésbe be kell számítani.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be. 613.§ (1) bekezdésén alapul.

Pécs, 2019. október 1.

Dr. Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr. Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Tóth Sándor s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék 11.B.235/2018/39/III. számú ítélete - a Pécsi Ítéltábla Bf.I.26/2019/11. számú végzése folytán - a 2019. évi október hó 1. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

. Makai Lajos s.k.

a tanács elnöke